

**Analýza diskuzních pořadů a
zpravodajsko-publicistických rozhovorů**

3. čtvrtletí 2014

Obsah dokumentu

1. Metodologický úvod	3
2. Základní zjištění	4
3. Témata	5
3.1. Tematické bloky	5
3.2. Tematická struktura	6
4. Moderátor	7
4.1. Konfrontačnost	7
4.2. Plynulost diskuze	9
4.3. Transparentnost	11
5. Hosté	12
5.1. Přehled hostů	12
5.2. Političtí hosté	13
5.3. Gender	14
5.4. Kázeň hostů	15
6. Zpravodajsko-publicistické rozhovory	16
6.1. Tematická struktura	16
6.1. Moderátoři rozhovorů	17

Analyzované diskuzní pořady a zpravodajsko-publicistické rozhovory:

Otázky Václava Moravce 1 (ČT1)
 Otázky Václava Moravce 2 (ČT24)
 Interview ČT24
 Hyde Park
 Hyde Park Civilizace

1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a jeho první část shrnuje základní zjištění mediální analýzy diskuzního pořadu Otázky Václava Moravce, kterou pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor. Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzního pořadu, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu,“. Takto je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1).

Analýza ve většině případů popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: první polovinu relace vysílanou na ČT1 a druhou část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT24. Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od **1. 7. 2014** do **30. 9. 2014**.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátorem v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury. Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzního pořadů. Tato čtvrtletní analýza zkoumá pořad Otázky Václava Moravce na třech úrovních:

a) Témata

Kapitola posuzuje různorodost témat, jak na úrovni tematických kategorií, tak na detailní bázi. Platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média veřejné služby. Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy.

b) Moderátor

Podle Kodexu ČT (6.5) „Moderátoři diskuzních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse,“. Nestrannost moderátora je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jeho replik. Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostů vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější. Moderátor by měl iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušuje v jejich replikách, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze. Analýza ukazuje, kteří hosté byli moderátorem nejčastěji přerušováni, a zkoumá, zda takové vstupování do řeči bylo zapříčiněno nekázní hostů.

Analýza si dále na úrovni moderátorova výkonu všímá transparentnosti. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

c) Hosté

V kapitole věnované hostům, se analýza mimo jiné soustředí na proporcionální zastoupení aktérů diskuze. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný. Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskusích,“. Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporčnímu zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořad svou funkci. Analýza také umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Lze tedy pozorovat, do jaké míry se pořad snaží poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání. Při vystupování hostů si analýza všímá jejich ukázněnosti, jak často vstupují do replik moderátora, případně svých diskuzních partnerů a zda přiléhavě reagují na moderátorovy promluvy.

2. Základní zjištění

Témata

- Moderátor s hosty nejčastěji diskutoval o *hospodářské a sociální politice*. Konkrétně o *systému daní a důchodů, státním rozpočtu, minimální mzdě* nebo *nezaměstnanosti*. Zároveň však platilo, že 11 ze 78 odvysílaných tematických bloků bylo vztaženo k *ukrajinsko-ruské krizi*.

Moderátor

- Celková míra **konfrontačnosti** moderátora ke všem hostům 1. části pořadu byla 9 %, ve 2. části 6 %.
- Nejčastěji zvanými hosty byli zástupci ČSSD, k nimž byl moderátor **konfrontační** v 10 % případů. Jediného představitele hnutí ANO V. Moravec konfrontoval o 8 procentních bodů častěji.
- Diskuze moderátora s Petrem Pithartem a Lechem Walesou (OVM 1, 6. 7. 2014) byla zcela **plynulá**, neboť V. Moravec hostům nevstupoval do řeči, ačkoliv bývalý polský prezident nebyl ukázněným hostem a své partnery často přerušoval. Pravým opakem byl rozhovor moderátora s generálním ředitelem České pošty Martinem Elkánem, kterého V. Moravec přerušoval při každé druhé replice, host přitom nebyl konfrontován, pouze „doptáván“.
- Průměrná hodnota **transparentnosti** v součtu pořadů 1. i 2. části Otázek Václava Moravce byla ve 3. čtvrtletí 85,8 procent, tedy vyšší než v obou čtvrtletích předchozích.

Hosté

- **Struktura politických hostů** nevyhovovala požadavkům na alespoň poměrné zastoupení stran Poslanecké sněmovny a zároveň umožnění prezentace postojů neparlamentních subjektů. Zástupci ČSSD totiž zaznamenali 12 účastí, hnutí ANO ovšem pouze 2 a hnutí Úsvit ani neparlamentní subjekty nebyly zastoupeny vůbec. Vyrovnaný byl ovšem podíl zástupců vládní koalice a opozice.
- Jako **neukáznění** hosté vystupovali především politikové ODS Zbyněk Stanjura a Petr Fiala.
- Diskuzí se v obou částech relace účastnilo 56 mužů a 9 žen, podíl žen tak byl 14 %.

Zpravodajsko-publicistické rozhovory

- **Tematickou náplní** Interview ČT24 byly především zahraniční *ozbrojené konflikty*, postoje EU a NATO k ukrajinské krizi a také názory hostů na *zákon o státní službě*.
- Všichni čtyři moderátoři a moderátorky politických vydání Interview ČT24 překročili 80% hranici míry **transparentnosti** v odkazování na externí zdroje.

3. Témata

3.1. Tematické bloky

Analýza umožňuje od prvního čtvrtletí roku 2014 rozčlenit obě části Otázek Václava Moravce do tematických bloků. V rámci jednoho tematického bloku se většinou řeší jedno až dvě detailní témata. V jednom pořadu se mohou objevit tematické bloky se stejným názvem, když se moderátor v průběhu debaty ke konkrétnímu tematickému bloku opět vrátí (ve sledovaném 3. čtvrtletí ovšem takový případ nenastal).

Tabulka 3-1: Tematické bloky (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Datum	OVM 1	OVM 2
6. 7. 2014	Problémy s nejnovější historií	Financování kultury v ČR
	Současná Evropa a ČR	Filmové pobídky
	Kultura a matematika	Digitalizace filmu Ostře sledované vlaky
13. 7. 2014	Prázdninová schůze sněmovny	Boj o dozor nad miliardami
	Obstrukční jednání ve sněmovně?	Veřejné mínění a Sobotkova vláda
	Hospodaření státní správy	České působení v Afghánistánu
	Premiér na inspekci	Listonoši na rozcestí
20. 7. 2014	99 dní policejního prezidenta	Průmysl jako tahoun ekonomiky
	Boj proti korupci v ČR	Zájem investorů o Česko
	Policejní posily v krajích	Energetická koncepce ČR
	Podprůměrné Česko?	Posílení úřadů práce
24. 8. 2014	Hra o pověst ČNB?	Hospodaření nemocnic v ČR
	Oslabování české koruny	Kompenzace zrušených poplatků
	/Ne/končící ekonomické potíže	Platy ve zdravotnictví
	Banky pod dohledem	Odchody lékařů do ciziny
	Kampeličky pod dohledem	Podivná úmrtí v Rumburku?
	Miliardové zdravotnictví	Kontroloři v tržnicích
		Kontroly "šmejdů"
	Jak počítat RPSN?	
31. 8. 2014	Přitvrzení protiruských sankcí?	Nestálý penzijní systém
	Ukrajina jako člen NATO?	Vyhlídky české ekonomiky
	Státní rozpočet 2015	
	Cesta služebního zákona	
	Budoucnost důchodového systému	
	Cesta služebního zákona	
7. 9. 2014	Nestálý penzijní systém	
	Ukrajinská krize: porušované příměří	Spor o služební zákon
	Nové protiruské sankce?!	Platy a odměňování učitelů
	Postoj ČR k ukrajinské krizi	Kvalita pedagogických fakult
	Dopady sankcí na Česko	
	NATO v neklidném světě	
	Volební model	

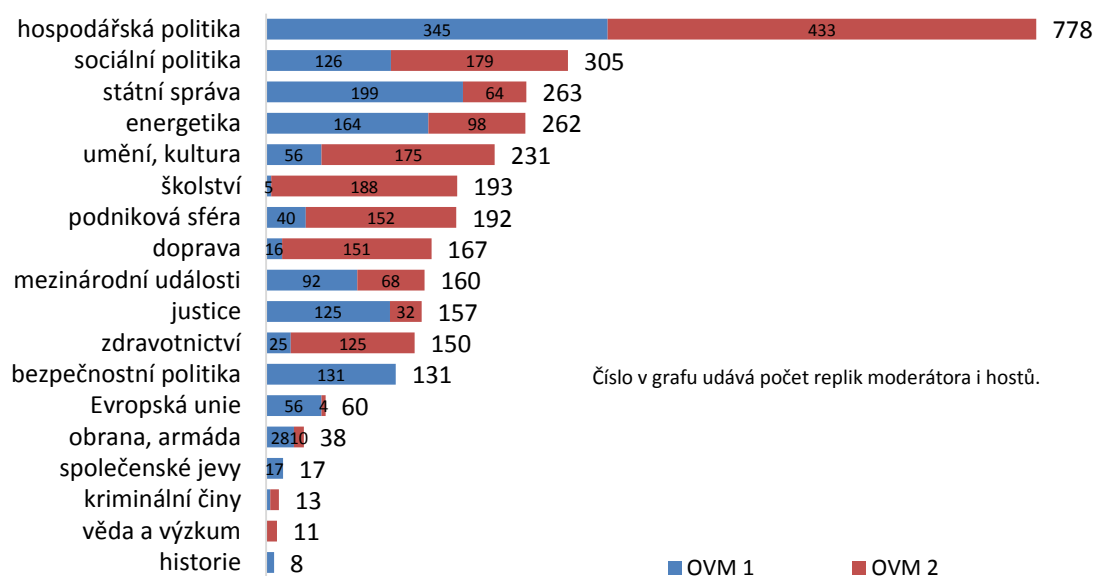
14. 9. 2014	Závislost ČR na ruském plynu Plynový spor ERÚ Energetická (ne)soběstačnost ČR D1: nebezpečné mosty?	Nebezpečné mosty Nejasnosti kolem mýtného Ukrajinská krize
21. 9. 2014	(Ne)závislost žalobců v ČR Státní zástupci pod palbou Manipulace s insolventy Další daňové změny	Další daňové změny Boj proti daňovým únikům Návrat na Pražský hrad Sociálně-právní ochrana dětí
28. 9. 2014	Růst minimální mzdy v ČR Trh práce: mládí vpřed? Slabiny trhu práce v ČR Přísnější kontroly dávek?	Přísnější kontroly dávek Složitost kontroly státních dávek Kdo a kdy se dočká důchodu Energetická koncepce ČR Rozvoj jaderné energetiky

3.2. Tematická struktura

Václav Moravec se svými hosty diskutoval především o *hospodářské a sociální politice*. Jak naznačují grafy 3-2 a 3-3, konkrétně se moderátor s politiky i nepolitiky bavil o *daňovém a důchodovém systému, státním rozpočtu, nezaměstnanosti a politice trhu práce, o ochraně spotřebitelů nebo minimální mzdě*.

Zařazeny byly i dva speciální pořady, vysílané živě z Karlových Varů (6. 7. 2014) a z Ostravy (20. 7. 2014). V západočeském krajském městě se při příležitosti Mezinárodního filmového festivalu hovořilo především o *kinematografii a financování kultury*. Také ostravské diskuze byly natáčeny na pozadí kulturní akce, konkrétně Colours of Ostrava, tematická náplň ovšem vztah k hudbě (možná překvapivě) neměla. Hostem úvodu relace byl policejní prezident Tomáš Tuhý, kterého ve studiu vystřídali ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek, personální ředitel ArcelorMittal Ostrava Jan Rafaj, rektor VŠB-TU Ostrava Ivo Vondrák a generální ředitelka Úřadu práce Marie Bílková, což logicky napovídá, že řeč byla spíše o *bezpečnostní politice a nezaměstnanosti*.

Graf 3-1: Tematické kategorie (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Grafy 3-2, 3: TOP10 detailních témat diskuzí – OVM 1 (vlevo) a OVM 2 (vpravo; 3Q 2014)

Číslo v grafu udává počet replik moderátora i hostů.

Ve sledovaném období bylo odvysíláno 78 tematických bloků (viz tabulka 3-1), přičemž 11 z nich se dotýkalo mediální události¹ *ukrajinsko-ruská krize*. Konkrétně šlo o bloky *Současná Evropa a ČR* (OVM 1, 6. 7. 2014), */Ne/končící ekonomické potíže* (OVM 1, 24. 8. 2014), *Přítvrzení protiruských sankcí? a Ukrajina jako člen NATO?* (OVM 1, 31. 8. 2014), dále *Dopady sankcí na Česko, NATO v neklidném světě, Nové protiruské sankce?!, Postoj ČR k ukrajinské krizi a Ukrajinská krize: porušované příměří* (OVM 1, 7. 9. 2014), *Závislost ČR na ruském plynu* (OVM 1, 14. 9. 2014) a *Ukrajinská krize* (OVM 2, 14. 9. 2014).

4. Moderátor

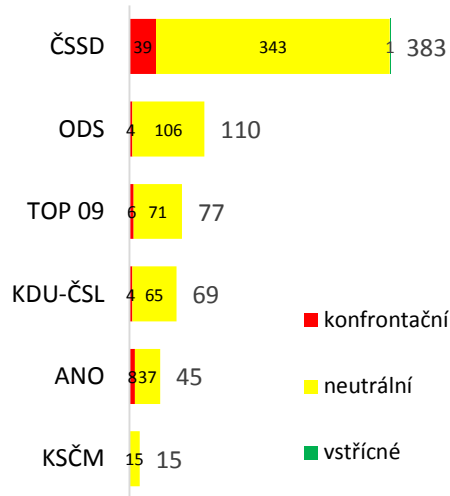
4.1. Konfrontačnost

Kodex ČT (6.5) zmiňuje, že: „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj,“. Posuzování míry konfrontačnosti je kritériem, kterým lze moderátorova nestrannost posuzovat. Ukazatelem je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky). Metodologie tak dovoluje porovnávat objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Za neobjektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům.

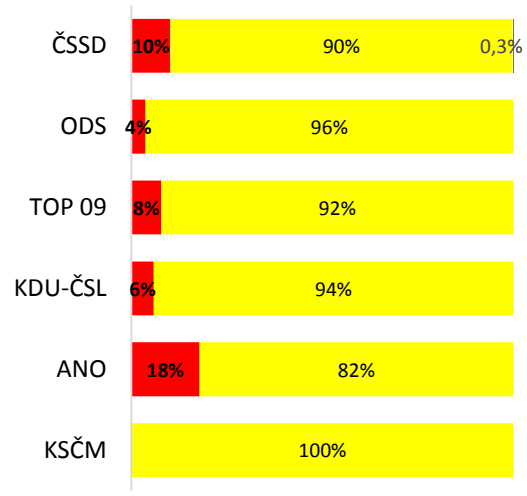
Jednoznačně nejčastěji zvanými politiky byli ve sledovaném čtvrtletí členové vládní ČSSD. Jak naznačuje graf 5-1 zařazený níže, šlo v obou částech Otázek Václava Moravce hned o šest zástupců strany, jmenovitě o Bohuslava Sobotku (OVM 1 a 2, 13. 7. 2014 a OVM 1, 31. 8. 2014), Jana Mládka (OVM 1 a 2, 20. 7. 2014), Svatopluka Němečka (OVM 1 a 2, 24. 8. 2014), Lubomíra Zaorálka (OVM 1 a 2, 7. 9. 2014), Marcela Chládky (OVM 2, 7. 9. 2014) a Michaelu Marksovou (OVM 1 a 2, 28. 9. 2014). Podíl konfrontačních replik moderátora vůči sociálním demokratům byl pouze 10 procent a vůči Michaelu Marksovi vyslovil moderátor i jednu repliku vstřícnou, což nebývá obvyklé.

¹ Takzvanou kauzu, přesněji řečeno mediální událost definují Dayan a Katz v knize *Media Events* šesti kritérii: 1. událost je přenášena živě; 2. událost je předem naplánovaná a anoncovaná veřejnosti; 3. událost je přerušením televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny; 4. událost není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace; 5. vysílání události vyvolává silnou (až fascinovanou) odezvu publika a 6. vysílání události probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102). Media Tenor tuto teorii aplikoval v analytické praxi a kauzami jsou v jeho metodice myšleny významné intenzivně medializované události splňující Dayanova a Katzova kritéria. Kauzou jsou tak pokryty multi-tematické mediální události, jejichž medializace prochází vývojem a v tematické skladbě jsou rozšířeny do vyššího množství kategorií. Exemplárním příkladem je kauza metylalkohol, která se dotýkala tematických kategorií *kriminální činy* (skupinová kriminalita), *bezpečnostní politika* (policejní vyšetřování a zásahy celní správy), *hospodářská politika* (vládní opatření na ochranu spotřebitelů), *zdravotnictví* (zdravotní stav otrávených konzumentů), *justice* (soudní procesy s aktéry metanolové aféry), *společenské jevy* (situace rodin obětí) nebo *podniková sféra* (aféry firem napojených na tzv. metanolovou chobotnici).

Graf 4-1: Konfrontačnost na stranické úrovni – absolutně (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Graf 4-2: Konfrontačnost na stranické úrovni – relativně (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Veškerá konfrontačnost vůči hnutí ANO se rovnala podílu konfrontačních replik směřovaných moderátorem na ministra dopravy Antonína Prachaře (viz následující tabulka 4-1). Ten byl totiž jediným zástupcem vládní strany vedené Andrejem Babišem, která se ve zkoumaném období posunula na vrchol výzkumů oblíbenosti i volebních modelů (viz [STEM](#), [Median](#) či [SANEP](#)). Počet zastoupení politiků ČSSD a hnutí ANO v relacích Otázek Václava Moravce očividně neodpovídal poměrnému zastoupení těchto politických subjektů v Poslanecké sněmovně.

Tabulka 4-1: Konfrontačnost k jednotlivým hostům – TOP7 hostů s nejvyšší a nejnižší mírou konfrontačnosti (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014; hosté s minimálně 20 moderátorovými replikami)

Datum	Host	Konfrontačnost
7. 9. 2014	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	22 %
14. 9. 2014	Prachař Antonín (ANO)	18 %
31. 8. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	16 %
28. 9. 2014	Šolc Pavel	15 %
24. 8. 2014	Tomšík Vladimír	13 %
7. 9. 2014	Chládek Marcel (ČSSD)	13 %
20. 7. 2014	Tuhý Tomáš	11 %
24. 8. 2014	Němeček Svatopluk (ČSSD)	2 %
14. 9. 2014	Vitásková Alena	1 %
28. 9. 2014	Dufek Bohumír	0 %
6. 7. 2014	Menzel Jiří	0 %
20. 7. 2014	Bílková Marie	0 %
21. 9. 2014	Hasenkopf Pavel	0 %
6. 7. 2014	Pithart Petr (KDU-ČSL)	0 %

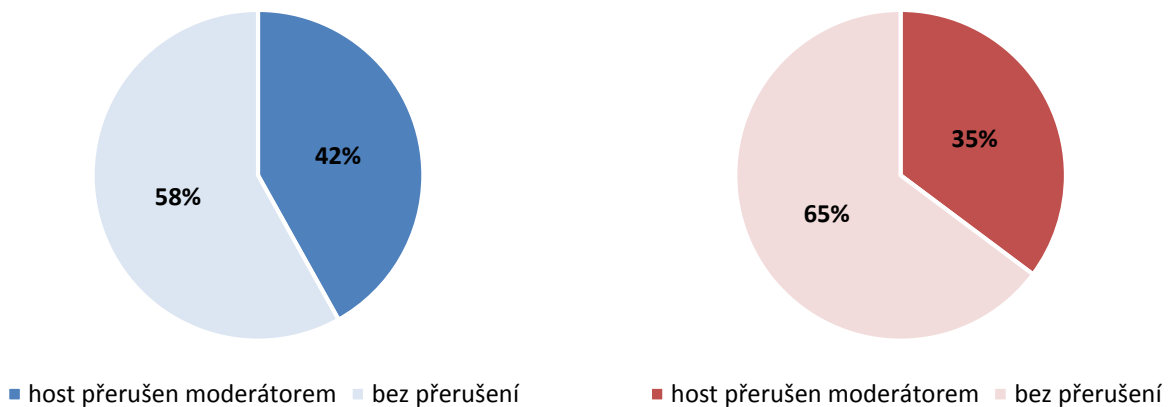
V již zmiňované diskusi natáčené v Karlových Varech byli hosty moderátora Petr Pithart a bývalý polský prezident Lech Walesa. Oba politici a bývalí disidenti hovořili o novodobé historii po roce 1989 a diskuze se nesla spíše v přátelském a nostalgickém duchu. Právě proto nevyslovil Václav Moravec vůči Petru Pithartovi ani jedinou konfrontační promluvu a Lecha Walesu konfrontoval pouze jednou replikou z devíti vyslovených. Na rozdíl od Pitharta vystupoval Lech Walesa jako výrazně neukázněný host (viz tabulka 4-3), který často vstupoval do řeči jak moderátorovi, tak svému diskuznímu partnerovi (tato skutečnost jednoznačně nebyla způsobena zpožděním simultánního překladu, ale Walesovou neukázněností). Jak přitom naznačuje již zmíněná tabulka 4-3, moderátor Walesu ani jednou nepřerušil nebo neusměrnil a svého do jisté míry exkluzivního hosta nechával hovořit.

4.2. Plynulost diskuze

Dalším důležitým kritériem vypovídajícím o kvalitě, a především autoritě moderátora u jednotlivých hostů, je jeho vliv na vedení diskuze. Stanovený ukazatel je výslednicí interakce mezi schopností moderátora vést diskusi požadovaným směrem a způsobem, a naproti tomu ukázněností jednotlivých aktérů, jejich ochotou podřídit se nastolenému způsobu moderace. Za nejkvalitnější pořad je považován ten, v němž je moderátor v nejvyšší míře schopný posunout svým zásahem diskusi zamýšleným směrem. Je tedy hosty respektován jako ten, kdo určuje, jak bude další diskuze probíhat a která témata budou nastolena.

V Kodexu ČT (6.5) stojí: „Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“. Moderátor by měl v diskusi určovat řád, pokud je host neukázněný, neodpovídá na danou otázku adekvátně, může jej moderátor přerušit. Jsou-li však hosté ve svých replikách přerušování častěji, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

Grafy 4-3, 4: Poměr dokončených a přerušovaných replik hostů – OVM 1 (vlevo) a OVM 2 (vpravo; 3Q 2014)

V první části Otázek Václava Moravce moderátor přerušoval hosty ve dvou případech z deseti. Často se tak stávalo, když měl na aktéry diskuze zpřesňující otázky, ujišťovací promluvy nebo chtěl repliku hosta glosovat věcnou poznámkou. V mnoha případech tak Václav Moravec nevstupoval do hostovy promluvy z důvodu jeho neukázněnosti, jak ukazuje tabulka 4-3 na následující straně (ta zobrazuje rozdíl mezi podílem přerušeni hosta moderátorem a podílem nekázně hosta, přičemž tento rozdíl by měl v ideálním případě být co nejbližší nule; čím je dosažená rozdílová hodnota vyšší, tím častěji moderátor přerušoval hosta, aniž by šlo o usměrňování způsobené nekázní, šlo spíše o zpřesňující otázky a faktické námitky; hlubší záporné rozdílové hodnoty naopak znamenají, že moderátor hosta nepřerušoval i v situacích, kdy host vstupoval do řeči jemu nebo jiným účastníkům diskuze – viz již výše popsany případ shovívavosti moderátora vůči Lechu Walesovi). V OVM 2 bylo účastníkům diskuze častěji dopřáno repliku dokončit bez moderátorova zásahu.

Tabulka 4-2: Podíl přerušení jednotlivých hostů – TOP10 (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Datum	Host	Podíl přerušení
24. 8. 2014	Heger Leoš (TOP 09)	60 %
31. 8. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	57 %
13. 7. 2014	Elkán Martin	56 %
28. 9. 2014	Sedlák Martin	56 %
24. 8. 2014	Tomšík Vladimír	55 %
14. 9. 2014	Stanjura Zbyněk (ODS)	54 %
7. 9. 2014	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	52 %
20. 7. 2014	Tuhý Tomáš	52 %
13. 7. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	51 %
20. 7. 2014	Rafaj Jan	50 %

Tabulka 4-3: Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hostů (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Datum	Host	Podíl přerušení	Podíl nekázně	Rozdíl
13. 7. 2014	Elkán Martin	56 %	2 %	+54 %
24. 8. 2014	Heger Leoš (TOP 09)	60 %	13 %	+47 %
20. 7. 2014	Tuhý Tomáš	52 %	6 %	+45 %
28. 9. 2014	Sedlák Martin	56 %	11 %	+44 %
24. 8. 2014	Tomšík Vladimír	55 %	15 %	+40 %
21. 9. 2014	Samek Vít	29 %	33 %	-4 %
6. 7. 2014	Třeštíková Helena	8 %	15 %	-8 %
6. 7. 2014	Menzel Jiří	21 %	29 %	-8 %
6. 7. 2014	Pokorný Marek (ODS)	16 %	31 %	-16 %
6. 7. 2014	Walesa Lech	0 %	43 %	-43 %

O diskuzi v Karlových Varech z 6. července lze na základě zjištěných a zde prezentovaných dat říci, že se jednalo o debaty, v nichž byl Václav Moravec ke svým hostům výrazně shovívavý a vstupoval jim do řeči v podprůměrném podílu replik.

Naopak Martin Elkán, nově jmenovaný generální ředitel České pošty, byl jako vysoce ukázněný host přerušován moderátorem častěji než v každé druhé odpovědi. Nešlo ovšem o přerušování, kterými by moderátor manažera „tlačil ke zdi“, neboť pouze ve dvou případech ze čtyřiapadesáti vyslovil V. Moravec vůči M. Elkáňovi konfrontační repliku (jednalo se o jednu tzv. pochybovou promluvu „Byť na tom tratíte miliardu a půl?“ a jednu námitku se sníženou mírou transparentnosti „Zatím se to nezdá, protože si chcete udržet monopol a prý jim bráníte vstupu do sítě“).

4.3. Transparentnost

Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuze jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici „přesné – střední – nepřesné“ je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů.

Tabulka 4-4: Míra přesnosti v uvádění zdrojů (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Pořad	Transparentnost
Otázky V. Moravce - 1. část	85 %
Otázky V. Moravce - 2. část	87 %

Průměrná hodnota přesnosti v odkazování na externí zdroje neboli transparentnosti v součtu pořadů 1. i 2. části Otázek Václava Moravce ve 3. čtvrtletí roku 2014 byla 85,8 procent. Tento výsledek znamenal nárůst oproti oběma čtvrtletím předcházejícím. Moderátor tak po poklesu z hodnoty 81,6 procent v kvartále prvním na 78,1 procent ve čtvrtletí druhém zaznamenal aktuálně vyšší hodnotu přesnosti.

Když přihlídneme k hodnotám míry transparentnosti v jednotlivých relacích vysílaných ve 3. čtvrtletí, zjistíme, že nejpříznivějších výsledků dosáhl Václav Moravec ve 2. části Otázek ze 7. září a 13. července (v obou případech byla hodnota 96 %). Naopak nejméně přesný byl v 1. části pořadu taktéž 13. července (72 %) a ve 2. části vysílané 14. září 2014 (76 %).

5. Hosté

5.1. Přehled hostů

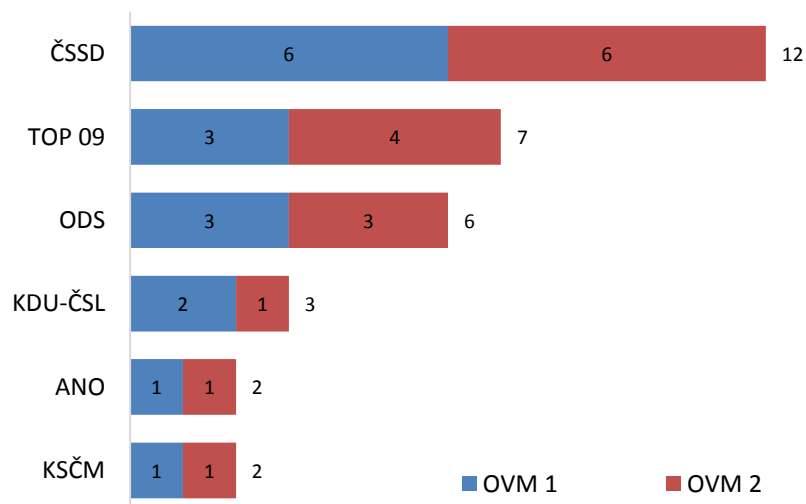
Tabulka 5-1: Přehled aktérů diskuze (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Datum	OVM 1	OVM 2
6. 7. 2014	Herman Daniel (KDU-ČSL)	Herman Daniel (KDU-ČSL)
	Pithart Petr (KDU-ČSL)	Menzel Jiří
	Pokorný Marek (ODS)	Pokorný Marek (ODS)
	Třeštíková Helena Walesa Lech	Třeštíková Helena
13. 7. 2014	Fiala Petr (ODS)	Elkán Martin
	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	Fiala Petr (ODS) Sobotka Bohuslav (ČSSD)
20. 7. 2014	Mládek Jan (ČSSD)	Bílková Marie
	Rafaj Jan	Mládek Jan (ČSSD)
	Tuhý Tomáš	Rafaj Jan
	Vondrák Ivo	Vondrák Ivo
24. 8. 2014	Heger Leoš (TOP 09)	Bezecný Mojmír
	Němeček Svatopluk (ČSSD)	Heger Leoš (TOP 09)
	Tomšík Vladimír	Němeček Svatopluk (ČSSD)
31. 8. 2014	Drábek Jaromír (TOP 09)	Drábek Jaromír (TOP 09)
	Opálka Miroslav (KSČM)	Opálka Miroslav (KSČM)
	Potůček Martin	Potůček Martin
	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	Zelený Milan
7. 9. 2014	Schwarzenberg Karel (TOP 09)	Chládek Marcel (ČSSD)
	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	Korda Jan
		Putnová Anna (TOP 09)
		Schwarzenberg Karel (TOP 09) Zaorálek Lubomír (ČSSD)
14. 9. 2014	Prachař Antonín (ANO)	Drulák Petr
	Stanjura Zbyněk (ODS)	Prachař Antonín (ANO)
	Vitásková Alena	Stanjura Zbyněk (ODS)
21. 9. 2014	Hornochová Simona	Hasenkopf Pavel
	Juříček Pavel	Hornochová Simona
	Samek Vít	Juříček Pavel
	Zeman Pavel	Samek Vít
28. 9. 2014	Dufek Bohumír	Dufek Bohumír
	Marksová Michaela (ČSSD)	Marksová Michaela (ČSSD)
	Špicar Radek	Sedlák Martin
		Šolc Pavel Špicar Radek

5.2. Političtí hosté

Tato podkapitola shrnuje zastoupení politických hostů podle jejich příslušnosti k politickým stranám a hnutím v pořadu České televize Otázky Václava Moravce vysílaném na ČT1 (1. část) a ČT24 (2. část). V zásadě by mělo platit, že poměrná účast politických subjektů v relacích má zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu České televize (6.1) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření“. Důsledným výkladem Kodexu ČT, který na druhou stranu nestanovuje referenční období, ve kterém požadavky posuzovat, bychom došli k nálezu, že první z požadavků, týkající se alespoň poměrného zastoupení stran Poslanecké sněmovny, ve 3. čtvrtletí naplněn nebyl. Důkazem je mimo jiné fakt, že prostor k vyjádření nedostal žádný z poslanců Úsvitu přímé demokracie Tomia Okamury.

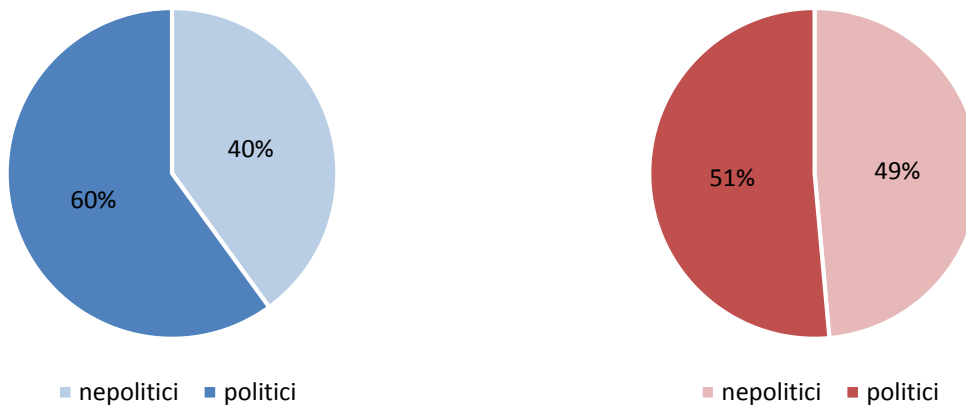
Graf 5-1: Politická příslušnost hostů (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Druhému z požadavků zmiňujícímu vyrovnanost politických hostů na úrovni „koalice versus opozice“ ovšem vyhověno bylo. V první části pořadu byla vládní koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL zastoupena devíti politiky a političkou a opoziční TOP 09, ODS a KSČM zastupovalo sedm politiků. Ve druhé části pořadu vysílané na ČT24 byl pak poměr vyrovnaný osm ku osmi.

Dalším apelem vyplývajícím z výše zmiňovaného Kodexu ČT (6.2) je poskytnutí prostoru pro vyjádření i mimoparlamentním politickým subjektům a skupinám: „Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskuzích“. Česká televize se tím zavazuje dát možnost pro prezentaci názorovým proudům, které nepatří na české politické scéně k těm dominantním. Jak jsme ovšem již naznačili, toto kritérium nebylo ve 3. čtvrtletí ani zdaleka naplněno, protože prostor nedostaly ani všechny strany zastoupené v Poslanecké sněmovně. Tuto absenci lze částečně vysvětlit měsíční přestávkou ve vysílání a tím způsobeným zmenšením potenciálního prostoru pro variabilnější politické spektrum diskutujících.

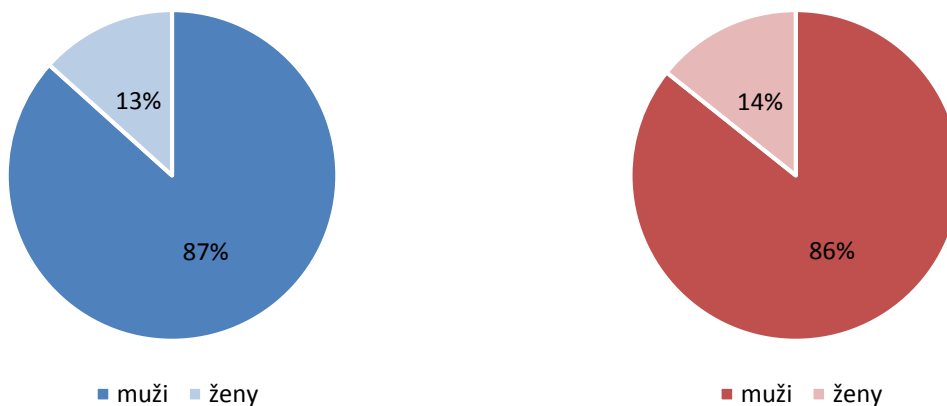
Grafy 5-2, 3: Skladba aktérů – OVM 1 (vlevo) a OVM 2 (vpravo; 3Q 2014)

Grafy 5-2 a 5-3 ilustrují, do jaké míry se tvůrcům OVM podařilo dodržet bod 6.3 Kodexu ČT, který říká, že „V diskusích na politická a společenská témata musí Česká televize zajistit vedle politiků také účast široké škály odborníků, novinářů, osobností občanského života, ale i řadových občanů tak, aby zazněly všechny relevantní názory a aby byli politikové s uvedenými názory konfrontováni.“ V dlouhodobějším trendu platí, že do 2. části Otázek Václava Moravce je zváno více odborníků a nepolitických hostů, než je tomu v 1. části vysílané na ČT1, která má spíše charakter politické diskuze. Tato skutečnost byla potvrzena i v aktuálně sledovaném 3. čtvrtletí roku 2014.

5.3. Gender

Grafy 5-4, 5: Zastoupení žen – OVM 1 (vlevo) a OVM 2 (vpravo; 3Q 2014)

V obou částech Otázek V. Moravce vysílaných ve 3. čtvrtletí byl poměr mužů a žen téměř totožný. V absolutních číslech se jednalo o 4 ženy v první části pořadu a 5 žen v části druhé. Budeme-li zcela konkrétní, šlo o Helenu Třeštíkovou (OVM 1 a 2, 6. 7. 2014), Marii Bílkovou (OVM 2, 20. 7. 2014), Annu Putnovou (OVM 2, 7. 9. 2014), Alenu Vitáskovou (OVM 1, 14. 9. 2014), Simonu Hornochovou (OVM 1 a 2, 21. 9. 2014) a Michaelu Marksovou (OVM 1 a 2, 28. 9. 2014).

5.4. Kázeň hostů

Na úrovni projevu aktérů diskuze umožňuje metodika analýzy zkoumat jejich kázeň, resp. nekázeň. Tento parametr hodnotí tzv. **formální kázeň**, nakolik hosté vstupují do moderátorových replik, nebo do promluv partnerů diskuze. Je zde navíc zohledněna i **obsahová kázeň** – tedy to, zda se host drží tématu vzneseného moderátorem, nebo naopak svou reakcí „uhýbá“ a spíše sebe-prezentuje své názory bez ohledu na moderátorem položený dotaz.

S kázní, jak ukazuje tabulka 5-2, měli zjevný problém především politikové opoziční ODS. Všichni tři zástupci strany Zbyněk Stanjura, Petr Fiala a Marek Pokorný dosahovali vysokých hodnot nekázně, protože především dvojice prvně jmenovaných velmi často přerušovala své diskuzní partnery, mnohdy nekorektními ironickými poznámkami a námitkami. Především Petr Fiala v diskuzi s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou (OVM 1 a 2, 13. 7. 2014) vystupoval podrážděně, neprofesionálně a v řadě případů uraženě odmítal jakékoliv argumenty svého diskuzního partnera. Je třeba dodat, že také Bohuslav Sobotka nebral Fialovy námitky vůbec v potaz a přerušení přecházel bez povšimnutí a pokračoval ve svých promluvách.

Tabulka 5-2: Kázeň aktérů diskuze – nejméně a nejvíce ukáznění hosté (OVM 1 a OVM 2; 3Q 2014)

Datum	Host	Podíl nekázně
14. 9. 2014	Stanjura Zbyněk (ODS)	44 %
6. 7. 2014	Walesa Lech	43 %
13. 7. 2014	Fiala Petr (ODS)	42 %
7. 9. 2014	Chládek Marcel ČSSD)	40 %
21. 9. 2014	Samek Vít	33 %
6. 7. 2014	Pokorný Marek (ODS)	31 %
6. 7. 2014	Menzel Jiří	29 %
24. 8. 2014	Bezecný Mojmír	24 %
28. 9. 2014	Špicar Radek	24 %
13. 7. 2014	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	19 %
20. 7. 2014	Tuhý Tomáš	6 %
21. 9. 2014	Hornochová Simona	6 %
7. 9. 2014	Schwarzenberg Karel (TOP 09)	5 %
21. 9. 2014	Zeman Pavel	4 %
20. 7. 2014	Bílková Marie	4 %
13. 7. 2014	Elkán Martin	2 %
21. 9. 2014	Hasenkopf Pavel	0 %
31. 8. 2014	Opálka Miroslav (KSČM)	0 %
20. 7. 2014	Mládek Jan (ČSSD)	0 %
28. 9. 2014	Šolc Pavel	0 %

6. Zpravodajsko-publicistické rozhovory

6.1. Tematická struktura

Tabulka 6-1: Nejčastější témata Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (3Q 2014), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
ekonomické sankce	4
události z období 1948-1989	3
ozbrojené konflikty	3
armáda	2
NATO	2
mezinárodní boj proti terorismu	2
politika zaměstnanosti	2
makroekonomická data, prognózy	2
závadnost/bezpečnost potravin	2

Pozn.: V období od 27. 6. 2014 do 31. 8. 2014 nebyly relace Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace vysílány (nepočítáme-li reprízy pořadů). Tabulka proto uvádí pouze výběr témat, která se během září 2014 objevila nejméně ve dvou vydáních.

Tabulka 6-2: 15 nejčastějších témat Interview ČT24 (3Q 2014), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
ozbrojené konflikty	13
reorganizace státní správy	6
vztahy mezi zeměmi	6
mezinárodní humanitární pomoc	5
mezinárodní boj proti terorismu	5
ekonomické sankce	5
daňová politika, reformy	4
zahraniční politika EU	4
vláda	4
instituce EU	4
Poslanecká sněmovna	4
ANO	4
NATO	4
epidemie a pandemie	3
koalice, opozice	3

Volba témat pro Interview ČT24 zrcadila zahraničně orientované tematické profily zpravodajských relací ČT. Vedle zahraničního dění se ale 6 vydání zpravodajsko-publicistické relace zaměřovalo na téma *reorganizace státní správy*, neboli na podrobnosti o zákoně o státní službě. O služebním zákonu diskutovala Zuzana Tvarůžková s prezidentem Milošem Zemanem (13. 8. 2014) a Světlana Witowská s Karlem Schwarzenbergem (15. 7. 2014), Vladimírem Špidlou (6. 8. 2014), Davidem Ondráčkou (29. 7. 2014), Marianem Jurečkou (16. 7. 2014) a Milanem Chovancem (17. 9. 2014).

Hyde Park vysílal dvě speciální vydání, když hostil hned trojice mužů. V jednom případě o *železniční dopravě* s Bohumilem Klepetkem hovořili Radim Jančura (Student Agency), Leoš Novotný (Leo Express) a Ondřej Michalčík (Ministerstvo dopravy). V případě druhém o *vodohospodářství* a kvalitě vody s Danielem Stachem rozmlouvali Jan Daňhelka, Bohumír Janský a Ladislav Satrapa.

6.1. Moderátoři rozhovorů

Moderátorům zpravodajsko-publicistických rozhovorů se podobně jako moderátorovi diskuzního pořadu nabízí celá škála možných způsobů pokládání dotazů a získávání informací od interviewovaných politiků. Standardizovaná metodika pak dovoluje kvantifikovat, nakolik byl moderátor či moderátorka vůči zpovídanému hostovi konfrontační, přesněji řečeno, jaký podíl z jím pronesených replik tvořily repliky takzvané konfrontační, neutrální nebo vstřícné (příkladem konfrontační repliky může být tzv. zjišťovací záporná/neshodná otázka „*Není to spíš naopak?*“ nebo pochybová/podivová replika „*Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?*“). Vysoká míra konfrontačnosti nemusí nutně znamenat vyšší „útočnost“ moderátora vůči konkrétnímu hostovi. Například v případě, kdy interviewovaný politik záměrně neodpovídá na přímo položené dotazy, je užití konfrontační repliky jedinou cestou k získání konkrétních informací. Ze samotné statistiky míry konfrontačnosti tak ještě nelze přímo usuzovat na předpojatost nebo naopak protežování konkrétních politiků a stran moderátorem či moderátorkou rozhovoru. V dlouhodobém pohledu ovšem lze vysledovat „styl moderace“ konkrétních moderátorů a moderátorek.

Tabulka 6-3: Konfrontačnost moderátorů (všechna vydání, v nichž byl hostem politik; 3Q 2014)

Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
23. 9. 2014	Interview ČT24	Borek David	Moldan Bedřich	25	28 %
25. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Urban Milan	62	27 %
11. 8. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Babiš Andrej	51	22 %
9. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Rusnok Jiří	42	21 %
24. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Okamura Tomio	43	21 %
24. 9. 2014	Interview ČT24	Takáč Daniel	Jurečka Marian	53	17 %
17. 9. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Chovanec Milan	26	12 %
21. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Jourová Věra	45	11 %
1. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Sobotka Přemysl	37	11 %
16. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Jurečka Marian	38	11 %
10. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Prachař Antonín	41	10 %
25. 9. 2014	Interview ČT24	Takáč Daniel	Němcová Miroslava	29	7 %
15. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Schwarzenberg Karel	53	6 %
6. 8. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Špidla Vladimír	22	5 %
1. 9. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Stropnický Martin	27	4 %
23. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Stropnický Martin	20	0 %
13. 8. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Zeman Miloš	23	0 %

Ve sledovaném čtvrtletí bylo zařazeno pouze 17 vydání Interview ČT24, jejichž hostem byl politik nebo politička. V Hyde Parku ani Hyde Parku Civilizace nebyl rozhovor s politickým hostem veden. Jedním z hostů Interview ČT24 byl i prezident Miloš Zeman, ke kterému vznesla Zuzana Tvarůžková 23 replik, přičemž všechny byly klasifikovány jako neutrální. Tématy tohoto bilančního rozhovoru byly prezidentovy postoje k *zahraniční politice Evropské unie, státnímu rozpočtu, ozbrojenému konfliktu na Ukrajině, práci vlády a služebnímu zákonu*.

Nekonfrontační byly moderátorky Interview ČT24 také k ministrovi obrany Martinovi Stropnickému ve vydání z 23. července a 1. září. Náplně obou rozhovorů byly tematicky podobné a samotné titulky je poměrně názorně ilustrují: *Ruská hrozba?* (23. 7. 2014) a *S čím pojedje Česko na summit NATO* (1. 9. 2014).

Tabulka 6-4: 10 vydání s nejintenzivnější moderací (počtem replik; 3Q 2014)

Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
25. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Urban Milan	62	27 %
24. 9. 2014	Interview ČT24	Takáč Daniel	Jurečka Marian	53	17 %
15. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Schwarzenberg Karel	53	6 %
11. 8. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Babiš Andrej	51	22 %
21. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Jourová Věra	45	11 %
24. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Okamura Tomio	43	21 %
9. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Rusnok Jiří	42	21 %
10. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Prachař Antonín	41	10 %
16. 7. 2014	Interview ČT24	Witowská Světlana	Jurečka Marian	38	11 %
1. 7. 2014	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Sobotka Přemysl	37	11 %

Hodnoty transparentnosti udávají, jak již bylo výše popsáno, přesnost moderátorů při odkazování na externí zdroje informací v rozhovorech s politickými hosty. Platí přitom, že čím je podílová hodnota vyšší (blíže 100 procentům), tím je sledovaný moderátor nebo moderátorka přesnější a v jeho projevu převažují přesné citace nad obecnými parafrázemi a bagatelizacemi typu „v kuloárech se říká“ nebo „všichni odborníci se shodují“. Dlouhodobě přitom platí, že vyšších hodnot transparentnosti díky dramaturgii pořadu dosahují moderátoři Hyde Parku. Ve sledovaném čtvrtletí nelze platnost tohoto závěru potvrdit daty, neboť u nepolitických hostů není hodnota míry transparentnosti sledována. Všichni čtyři moderátoři a moderátorky Interview ČT24 se pohybovali nad hranicí 80 procent, což znamená, že byli v odkazování na externí zdroje přesní.

Tabulka 6-5: Míra transparentnosti v odkazování na externí zdroje a konfrontačnost moderátorů zpravodajsko-publicistických rozhovorů a politickými hosty (3Q 2014)

Moderátor	Míra transparentnosti	Konfrontačnost	Počet moderovaných pořadů
Borek David	82 %	28 %	1
Takáč Daniel	80 %	13 %	2
Tvarůžková Zuzana	87 %	16 %	7
Witowská Světlana	85 %	10 %	7

V říjnu a listopadu 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.